

---

# Open access

---

Open access (otevřený přístup, OA) je publikačním modelem, který vede k **okamžitému, trvalému, bezplatnému a svobodnému** přístupu k výsledkům veřejně financované vědy a výzkumu na internetu.

Open access může být realizován dvěma způsoby:

- **zelená cesta** - autor publikuje článek v časopisu a zároveň jej zpřístupní v otevřeném repozitáři (autoarchivuje); vhodný otevřený repozitář lze najít na [OpenDOAR](#) (Directory of Open Access Repositories),
- **zlatá cesta** - autor publikuje článek v otevřeném recenzovaném časopisu; u některých otevřených časopisů je placen publikační poplatek (article processing charge, APC); vhodný otevřený časopis k publikování lze najít v [DOAJ](#) (Directory of Open Access Journals).

Detailní informace k open access Univerzity Karlovy naleznete na stránkách [Centra pro podporu open science](#) .

## Predátorské časopisy

Princip open access publikování bohužel zneužívají nepoctiví „vydavatelé“. V zájmu vlastního zisku vybírají APC poplatky a nenabízejí za to adekvátní služby jako např. kvalitní recenzní řízení. Pro takové časopisy a vydavatele se vžil název "predátorské časopisy/vydavatelé" (scam OA journals/publishers; predatory OA journals/publishers; questionable journals/publishers). Doporučujeme proto řádně si časopis prověřit například pomocí průvodců:

- pro časopisy - [Vím, kde publikuji](#) (originální verze [Think. Check. Submit](#) ),
- pro konference - [Think. Check. Attend](#).

Více informací k tematice predátorských časopisů naleznete na stránkách [Centra pro podporu open science](#) .

## Slevy na publikační poplatky

Pokud najdete vhodný otevřený časopis pro publikaci výsledků vědecké činnosti a jste zároveň korespondenčním autorem z UK, máte možnost využít slevy na open access publikování. Seznam [slev na publikační poplatky](#) je průběžně aktualizován pracovníky [Centra pro podporu open science](#) .

## Užitečné odkazy

- [Open Science Week 2024](#)
- [Creative Commons](#) Česká republika
- [Open Access Week](#)
- Publikace [Otevřený přístup k vědeckým informacím](#) : současný stav v ČR a ve světě